

igennem faldt jeg over en Udtalelse af et Mindretal, det var det forhenværende Medlem for Københavns 4de Valgkreds, Professor Birck. Han sagde, at „Mindretallet mener at kunne paavise en regelmæssig Rytmé af økonomiske Perioder, hvor vi har et Maksimum af megen Kredit, megen Omsætning, stor Produktion og høj Beskæftigelsesgrad og et Minimum med liden Kredit, liden Omsætning, industriel Stilstand og Arbejdsløshed“. Jeg synes, det er udmærket karakteriseret. Og saa siger han videre: „Aarsagen til denne rytmisk indtrædende Arbejdsløshed ligger i Samfundets Struktur og ikke i Arbejdernes egne Forhold. Samfundet har da en Pligt til at skride ind til denne rytmisk indtrædende Arbejdsløsheds Afhjælpning og til Mildning af dens Følger dels ved at give Tilskud til Forsikring og dels ved en mere klog og forudseende Fordeling af de offentlige Arbejder“. Dette sidste har vi ikke her direkte med at gøre, men jeg erkender, at hvis Samfundet i stigende Grad kunde fordele sine offentlige Arbejder, efter som Arbejdet i det private Liv er stærkere eller svagere, vilde det være en betydelig Vinding og apparere nogle af de Stød, som Arbejdsløsheden ellers giver. Naar Statsarbejdet derimod løber samtidig med det private Arbejde, faar vi meget hurtigere disse Standsninger, som vi har Mas med at reparere ved Hjælp af Arbejdsløshedskasser, ekstraordinære Understøttelser o. s. v.

Kriser og Højkonjunkturer veksler altsaa, og vi har erkendt — det erkendte den ærede Ordfører ogsaa, og det erkender Loven og Lovforslaget —, at vi har en Pligt til at hjælpe mod Krisens Følger. Men Pligten bestaar i Kraft af en Usikkerhed og det Anarki i Produktionsforholdene, der findes. Pligten bestaar simpelt hen, fordi Samfundet ikke kan holde Arbejdet i Gang. Kunde vi organisere det, var det den bedste Kamp, vi kunde føre mod Arbejdsløsheden. Men det gør vi ikke, vi lader fem være lige, vi lader det private Initiativ slaa sine Kolbøtter i det økonomiske Liv, som det ønsker. Vi ser til med korslagte Arme. Men saa erkender man dog, at Ofrene bliver for store for dem, der lider direkte derunder. Og man tager fat paa at hjælpe dem. Pligten bestaar i Kraft af selve Samfundets Struktur, og saa kan Pligten ikke være afhængig af noget saa tilfældigt som, at Lønarbejderen, der er udsat for Usikkerhed, har den og den Indtægt,

den kan ikke være afhængig af, om han tilfældig har tjent over eller under 1,800 Kr. om Aaret. Og selv om han i et Aar har tjent 1,900 Kr., vil han ikke af den Grund være i Stand til alene at sikre sig mod Følgerne af en mulig Arbejdsløshed i det næste Aar. Derfor mener jeg, at Samfundets Pligt maa være absolut overfor alle Lønarbejdere, der er underkastede de Svingninger, som Produktionen medfører. Vi kan et Aar have Højkonjunkturer med høje Indtægter, medens der det forrige Aar har været lav Fortjeneste, og Arbejderen kan da faa Understøttelse, men saa behøver han den ikke. Og under Højkonjunkturerne faar han en større Løn, og saa mister han sin Ret til at faa Understøttelse næste Aar, hvis der kommer Arbejdsløshed, og saa har han netop Brug for den. Men saa er han bemidlet. Saaledes kan det veksle, og saaledes kan der leges Kispuds med denne Understøttelse. Man kan ikke paa den Maade gøre Arbejderne ansvarlige for de Lidelser, Samfundet paafører dem. I øvrigt er der her Tale om Hjælp til Selvhjælp. Arbejderne skal først af deres egen Lomme udrede en betydelig Del, inden Staten træder til. Og hvis Staten saa endda kunde tjene noget ved at undlade at træde til, saa man af den Grund maatte holde Haanden over Statskassen og sige: Vi sidder her for at varetage Statskassens Tarv, kunde det endda være, men jeg skal i det følgende forhaabentlig gøre sandsynligt, at det er ikke Tilfældet.

Jeg er altsaa af samfundsmæssige Grunde mod en Grænse, men jeg er ogsaa af praktiske Grunde derimod. Jeg bliver nødt til at gaa lidt ind paa de opstillede Indtægter. Men for at popularisere det vil jeg omsætte dem til Ugeløn, det forstaar Folk bedre. Jeg vil paa ingen Maade gøre det i Lovforslagets Disfavør. Jeg vil regne med 50 Uger om Aaret, paa Orlogsværftet regner man med 304 Dage, men jeg regner med 300, det er altsaa ikke for højt regnet. Man faar da, regnet efter 50 Uger, i København en Indtægtsgrænse af 30 Kr. for ugifte og 36 Kr. for gifte, i Provinsbyer over 20,000 Indbyggere henholdsvis 26 og 32 Kr., i Provinsbyer under 20,000 henholdsvis 22 og 28 Kr., i Stationsbyer og bymæssige Bebyggelser 20 og 26 Kr. og i de egentlige Landsbyer 16 og 22 Kr. Men nu er der, som nævnt, den Væsenforskel paa Arbejdsløshedskasserne og Sygekasserne, at de sidste er stedligt begrænsede, medens de første maa være og er Landskasser for